

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ESPORT (TRIBUTS, TAXES I PREUS PÚBLICS)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 11 d'octubre de 2021, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

La concessionària d'un centre esportiu municipal li demanava un informe de vida laboral sencer com a requisit per acollir-se a la quota mensual reduïda que s'aplica a les persones que es troben en situació d'atur.

El ciutadà considera que aquest document conté molta informació que pot vulnerar el seu dret a la protecció de dades de caràcter personal.

Va presentar el document ocultant la informació anterior i deixant visible només la que feia referència a la seva situació laboral actual i, tot i això, l'empresa concessionària no li va admetre. Segons l'informaven, l'Ajuntament exigia la presentació de l'informe de vida laboral.

Creu que hi ha altres documents públics que no contenen una informació tan extensa i que acrediten la circumstància d'atur.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a la **Regidoria d'Esports** per conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 20 d'octubre de 2021, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 15 de juliol de 2022 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

El programa d'ajuts per a persones en situació d'atur per dur a terme una activitat esportiva als centres esportius municipals s'inclou en la mesura de govern MO 711/5998, aprovada pel Ple municipal de 27 de març de 2009. La mesura va adreçada a persones de més de 16 anys en situació d'atur i empadronades a la ciutat de Barcelona.

La documentació necessària per acreditar la situació d'atur és:

- L'informe de vida laboral / full SOC: un informe emès per la Tresoreria de la Seguretat Social, que acredita que s'està en situació d'atur. S'accepten informes amb una data màxima d'un mes anterior a la sol·licitud de l'ajut.
- Si no s'ha treballat mai, s'ha d'aportar el full del SOC-DARDO que indica que s'està donat d'alta al SOC com a demandant d'ocupació.
- Per a autònoms amb cessament d'activitat reconeguda, cal presentar el document/informe que valida la situació de cessament.

Aquesta documentació s'ha de lliurar a la instal·lació esportiva, que, després de comprovar que s'ajusta als requisits establerts, la lliura a l'empresa contractada per l'Ajuntament per fer el seguiment del programa.

Les ajudes requereixen un control rigorós del compliment de les condicions d'accés fixades.

L'informe de vida laboral és l'únic que certifica la situació d'atur. Tot i que el Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE, per les sigles en castellà), si se li sol·licita, emet un certificat que acredita que la persona és beneficiària de prestacions d'atur, aquest certificat deixa fora les situacions en què la persona interessada està en situació d'atur, però no percep cap prestació. Conclouen que l'únic document que pot acreditar que la persona sol·licitant d'aquesta tarifa està en situació d'atur és l'informe de vida laboral.

Quant al dret de la ciutadania a no presentar dades o documents que ja es troben en poder de les administracions públiques o que hagin estat elaborats per aquestes, manifesten que aquest dret es garanteix quan són dades que posseeix la mateixa Administració que tramita, en aquest cas l'Ajuntament de Barcelona. Però quan es tracta d'altres administracions, la consulta serà possible quan hi hagi un sistema d'interconnexió que la faciliti. Ara per ara, aquesta interconnexió no està acordada amb el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) i, per tant, ha de ser la persona interessada mateixa qui lliuri el document acreditatiu de la situació d'atur. Afegeixen que, en aquest cas, a més, qui demana la documentació és l'empresa concessionària del centre esportiu municipal, que és la que aplica la tarifa reduïda i després n'informa a l'Ajuntament.

Pel que fa a la protecció de les dades, es garanteix que el tractament de dades que fan els concessionaris com a responsables d'un fitxer de titularitat municipal s'ajusta a

allò per al qual han estat autoritzades, en aquest cas, la inscripció i la petició de tarifa reduïda per trobar-se en situació d'atur.

CONSIDERACIONS

L'Ajuntament ha trigat més de vuit mesos a facilitar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

D'acord amb aquests fets, **es recorda a la Regidoria d'Esports l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura a fi que pugui dur a terme adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.**

Abordarem l'estudi d'aquesta queixa tenint en compte els aspectes següents:

1. Documentació que acredita la situació de desocupació de les persones interessades davant l'Administració

L'Institut Barcelona Esports (IBE) reconeix una bonificació del preu de la inscripció i de les quotes d'abonament de les instal·lacions esportives municipals a les persones que es troben en situació de desocupació.

D'acord amb això, l'*Ordenança de preus públics*, pel que fa **als preus públics de l'any 2022** i successius pels serveis dels equipaments dels districtes i les instal·lacions esportives municipals, aprovats per la Comissió de Govern municipal, **preveu una reducció del 50% de la tarifa d'abonament en els centres esportius municipals per a persones en situació d'atur i residents a Barcelona.**

Per acollir-se a la bonificació, **l'IBE exigeix l'informe de vida laboral.** Afirmar que és l'únic document que certifica la situació d'atur.

La Sindicatura de Greuges discrepa d'aquesta afirmació. Convé recordar que l'informe de vida laboral és un document que recull, cronològicament, l'activitat laboral d'una persona, així com les seves cotitzacions en el sistema de la Seguretat Social, comptabilitzades per anys, mesos i dies. Aquest document s'utilitza, principalment, per conèixer el temps de cotització de la persona treballadora o per acreditar un currículum laboral.

Per tant, considerem que aquest document aporta una informació molt àmplia de l'àmbit laboral de la persona interessada que sobrepassa la mera acreditació de trobar-se en una situació de desocupació.

Per acreditar aquesta circumstància, semblen més idonis altres tipus de documents com el "Certificat d'inscripció com a demandant d'ocupació". És tracta d'una inscripció obligatòria per a les persones que perceben prestacions per

desocupació, i voluntària per a la resta de persones en situació de desocupació. El tràmit d'inscripció és gratuït i, per tant, si una persona està interessada a beneficiar-se d'una prestació pública, tot i que no percebi prestació de desocupació, s'hi hauria d'inscriure.

Hi ha altres tipus de certificats, com el que acredita l'antiguitat d'una persona inscrita de manera ininterrompuda com a demandant d'ocupació.

Aquests documents els emet el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) i serveixen per acreditar oficialment que una persona es troba desocupada i inscrita com a tal en una data concreta.

2. El dret de la ciutadania a no aportar documents elaborats per qualsevol administració

L'entrada en vigor de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, reforça un model de gestió pública electrònica. La Llei reconeix a les persones interessades el dret a no aportar documents elaborats per les administracions:

Art. 28.2

Els interessats tenen dret a no aportar documents que ja estiguin en poder de l'Administració actuant o que hagi elaborat qualsevol altra Administració. L'Administració actuant pot consultar o obtenir aquests documents tret que l'interessat s'hi oposi. No escau l'oposició quan l'aportació del document s'exigeixi en el marc de l'exercici de potestats sancionadores o d'inspecció.

Les administracions públiques han d'obtenir els documents electrònicament a través de les seves xarxes corporatives o mitjançant una consulta a les plataformes d'intermediació de dades o altres sistemes electrònics habilitats a l'efecte.

L'Ajuntament de Barcelona participa de la voluntat de potenciar la interoperabilitat entre les administracions públiques, tal com recull l'Ordenança reguladora de l'administració electrònica. **L'Ordenança garanteix el dret de la ciutadania a no haver d'aportar cap document emès per una altra administració pública** (art. 7.2). En aquest sentit, **es refereix al desplegament de sistemes i plataformes per a la interoperabilitat i l'intercanvi de dades interadministratives**, en un context de seguretat jurídica, eficiència administrativa i innovació pública.

Convé dir que la interoperabilitat és la capacitat que tenen les organitzacions de compartir i reutilitzar la informació de la qual disposen en els seus sistemes, i permet fer efectiu el dret de la ciutadania a no presentar documents i dades que ja estan en poder de l'Administració. **Les administracions públiques catalanes disposen d'un sistema d'interoperabilitat consolidat**, tant des del punt de vista jurídic com organitzatiu o tecnològic.

El Consorci d'Administració Oberta de Catalunya (AOC) permet l'intercanvi de dades i documentació entre administracions adherides al conveni d'interoperabilitat. De fet, el conveni d'interoperabilitat es va signar l'any 2006 amb representants de la Generalitat de Catalunya, Localret i l'Ajuntament de Barcelona.

Per tant, aquest sistema d'intercanvi és operatiu a l'Ajuntament de Barcelona. A títol d'exemple, les bases de les convocatòries d'oferta pública d'ocupació recullen la possibilitat d'eximir del pagament de la taxa d'inscripció a les persones en situació de desocupació. A aquest efecte, disposen que les persones interessades només han d'indicar que es troben en situació d'alta com a demandants d'ocupació. Posteriorment, i en el cas que resideixin a Catalunya, l'Ajuntament consultarà a les altres administracions les dades necessàries per verificar els requisits que donen dret a l'exempció.

Per tant, aquesta Sindicatura no pot compartir la versió de l'IBE que només es garanteix el dret de la ciutadania a no aportar documents respecte de les dades de què disposa l'Ajuntament de Barcelona, així com que no és possible consultar les dades del SOC.

Tampoc no podem compartir l'exclusió d'aquest dret de les persones interessades pel sol fet que la documentació acreditativa de la bonificació sigui recollida per una empresa concessionària del servei públic. Convé recordar que **l'Ordenança reguladora de l'administració electrònica estén el seu àmbit d'aplicació a les empreses concessionàries de serveis públics:**

Art. 3.2 c)

Les empreses prestadores o concessionàries de serveis públics municipals, que estan subjectes al que disposen les normes d'aquesta ordenança quan així ho disposi el títol concessional o ho aprovin els seus òrgans de govern, en les seves relacions amb l'Ajuntament de Barcelona i amb la ciutadania, en el marc de la prestació de serveis públics municipals i en l'exercici de potestats administratives de la seva competència, i en tot allò que es relacioni o derivi de la prestació dels serveis esmentats, els corresponents òrgans de govern i administratius, així com les persones que hi són adscrites.

Entenem que **l'IBE, com a titular d'un servei públic, és responsable de l'aplicació de l'Ordenança reguladora de l'administració electrònica**, tal com determina l'article 6 del text normatiu. Per tant, li correspon remoure tots els obstacles que impedeixin el compliment dels drets i els deures establerts en l'Ordenança.

Volem recordar que **els drets reconeguts a la ciutadania no són efectius si no s'adopten les mesures que els fan possibles. En aquest cas, aquestes mesures passen per utilitzar les plataformes d'intercanvi de dades operatives.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'IBE no ha estat ajustada a dret ni eficaç pel que fa a l'exigència d'aportar documentació acreditativa de trobar-se en una situació de desocupació com a requisit per accedir a una bonificació del preu públic.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'IBE** que revisi la documentació que es demana a les persones desocupades per acollir-se a una bonificació del preu públic en inscriure's als centres esportius municipals, i que només s'exigeixi quan les persones interessades s'oposin al fet que l'Ajuntament consulti altres administracions, d'acord amb el que disposa la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques.
- **Recordar a l'IBE** l'obligació i la responsabilitat que té de garantir el compliment dels drets legalment reconeguts a la ciutadania, així com els drets i els deures recollits en l'Ordenança reguladora de l'administració electrònica de l'Ajuntament de Barcelona.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.